

MESAČNÍK MICHALOVSKO-KOŠICKEJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

PRAMEN

Ročník X

Október 2012

Cena 0,40 €

POKROV PRESVÄTEJ BOHORODIČKY

„Diva dnes predstojit v cerkvi, i s liky svjatych nevidimo za ny molitsja Bohu...“

(Kondak sviatku Pokrova Presvätej Bohorodičky)

Je to naozaj pravda? Skutočne podľa slov piesne samotná „Tá, Ktorá je vyššia ako nebesá a čistejšia ako slnečný jas“, Ktojej každú prosbu naplní Jej Boží Syn, sa osobne zúčastňuje na našej spoločnej modlitbe v chráme? Naozaj Ona, Ktorá samotná je

„zduchovneným chrámom nebeského Kráľa“ vchádza do našich nedokonalých, ľudskou rukou vytvorených chrámov a modlí sa tam spoločne s nami, podobne ako my za nás hriešnych?

Áno, je to naozaj tak! O tom nás presvedčajú mnohé udalosti zo životov svätých, a hlavne jedna výnimočná udalosť, ktorú si Cirkev pripomína 1. októbra – na sviatok Pokrova (Zášity, Ochrany) Presvätej Bohorodičky.

Bolo to už dávno, približne pred tisícok rokov. Vo Vlacherskom chráme v Konštantínopole, kde sa uchovávali vzácne relikvie – rúcho Presvätej Bohorodičky, Jej omofor (pokrývka hlavy, ktorá voľne splyva až na plecía) a časť pásu, sa slúžila bohoslužba Vsenočného bdenia. Na bdení bol prítomný aj veľký svätec tej doby, blažený Andrej, blázon pre Christa, spolu so svojim učeníkom Epifánom. A hľa, o 4. hodine ráno sa im ukázalo podivné videnie. Od cárskych dverí sa blížila vznešená žena, ktorú obklopovalo silné svetlo. Zo strán ju popod ruky pridržovali sv. Ján Krstiteľ a sv. apoštol Ján Bohoslov a veľké množstvo svätých v belostne sa skvejúcich odevoch ju obkolesovalo, spievajúc hymny a cirkevné piesne.

Keď sa priblížila k ambonu, blažený Andrej, akoby neveriac vlastným očiam, sa spýtal Epifána: „Či vidíš Pannu a Kráľovnú sveta?“ „Vidím, oťče môj duchový“, - odvetil tento; - „vidím a žasnem“. A zatiaľ čo pozerali, Ona, pokľaknúc, modlila sa dlho – predlho, zalievajúc slzami Svoju najčistejšiu tvár. Po ukončení modlitby prešla k prestolu a aj tu sa vrúcne modlila za zhromaždený národ. Sňala zo Seba skvejúce sa pokrývadlo, ktoré nosila na Svojej prečistej hlave a slávnostne, držiac ho oboma rukami, rozprestrela ponad všetok v chráme zhromaždený ľud.

Dlhý čas, pokiaľ bola viditeľnou Presväta Bohorodička, bolo vidieť aj nad národom rozprestreté pokrývadlo, vyžarujúce slávu Božiu. Takto viditeľne podľa vôle Božej, bolo ukázané „POKROVITEĽSTVO“ Božej Matky nad celým kresťanským rodom a najviac tým, ktorí sa modlili v chráme.

Je známych aj mnoho iných, podobných videní a prípadov, z ktorých sa utvrdzujeme v tom, že Prečistá Matka Božia je skutočne našou Ochrankyňou a Zástankyňou a výnimočne ochraňuje tých, ktorí milujú cirkevnú modlitbu a nikdy nenecháva bez Svojej pomoci tých, ktorí sa úprimne modlia v chrámoch, ktoré sú Jej zasvätené.

Pokúsime sa, bratia a sestry, vniknúť do toho hlbšie! Samotná najčistejšia Panna vchádza spolu s nesčíselným množstvom svätých do našich chrámov počas bohoslužieb a modlí sa spolu s nami za nás, pokorných hriešnikov. Preto je vari rozumné vyhýbať sa chrámom a odcudzovať sa cirkevnej spoločnej modlitbe? Samotná Kráľovná nebies a zeme zostupuje k nám, hriešnym, do našich úbohých chrámov a prelieva za nás horúce slzy materinskej modlitby, umožňujúc takto, aby sa naše nedokonalé prosby bez zábran vznášali k prestolu Božiemu. Rozprestiera nad nami Svoj zázračný omofor, zjavujúc tým Svoju osobitnú pomoc a zastúpenie všetkým, ktorí sa radi modlia v chráme, a my sa tak často javíme ako nevďačníci, necítiaci a slepí, lebo si neceníme túto veľkú lásku Bohorodičky k nám, poškrvneným a hriešnym, vyhýbame sa cirkevnej modlitbe a počas dní a v čase, keď v chrámoch prebiehajú bohoslužby, dokonca počas nediel a veľkých sviatkov, radšej zostaneme doma, alebo pôjdeme inde, než by sme mali ísť do chrámu a pridať sa k spoločnej cirkevnej modlitbe.

Zamyslite sa nad tým, bratia, hlbšie a vnímavejšie a vy, ktorí ste ešte celkom nestratili vieru a svedomie, budete žasnúť nad tým, kam sme sa dostali, my, ktorí sa hrdo nazývame kresťanmi, ako strašne ľahkomyselne sa správame k spásu nám prinášajúcej cirkevnej modlitbe, vystupujeme sami proti sebe a naivne hlúpo a detinsky sa odvraciamy od zázračného pokrovu Najčistejšej, nevážiac si tak Jej mocnú modlitbu za nás.

A nakoniec, čomu sa diviť, keď v našom živote sa všetko mení proti nám, postihujú nás rozličné biedy a nehody a potom v ničom nenachádzame duchovné

uspokojenie, klud, spokojnosť a duševnú útechu. Bez modlitby, a hlavne bez spoločnej chrámovej modlitby, nie je možné byť skutočným kresťanom. „Kresťan bez chrámu“; – hovorí veľký ruský spravodlivý modlitebník sv. Ján Kronštadtský, - „je ako ryba bez vody, nemôže žiť pravdivým kresťanským životom; chrám je jeho domovom“.

Nie vždy však bol taký nezaujímavý o chrámovú modlitbu. Kedysi boli skutoční kresťania, ktorí duchom horlili, ktorých skutočne „ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani

prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenstvá, nemôžu odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v našom Hospodinovi Isusovi Christovi“ (Rim 8, 38). Vsenočné bdenia sa slúžili, ako už ukazuje názov, počas celej noci, a nik sa tým netrúfal, nijaké domáce povinnosti, či hospodárstvo nemohlo odvieť pozornosť od úplného zasvätenia siedmeho dňa v týždni Bohu, ako to prikazuje Desatoro. A všetka krivda a nepriateľstvo sa v chráme vytrácalo a odpúšťalo. Horúca bola viera, nezlomiteľná dôvera, plamenná láska a všetkých objímal a zohrieval pokrov Najčistejšej, pod ktorým nič nebolo strašné veriacemu kresťanovi a tento s radosťou bol pripravený podstúpiť všelijaké príkororia, dokonca mučenie a smrť za meno Isusa Christa.

Drahí bratia a sestry v Christu! „Diva dnes predstojit v cerkvi“, ako vtedy, tak aj dnes, tak navždy, kľaknúc si „nevidimo za ny molitsja Bohu“, omývajúc slzami Svoju najčistejšiu tvár. Nad čím najviac plače?

Predovšetkým nad našim nerozumom, našim chladom, malovernosťou, neverou a kamennou necitlivosťou, čo je pre nás najviac škodlivá. Všetkých by nás chcela objasť Svojou materinskou láskou, na znak čoho nad nami prestiera Svoj zvláštny žiariaci omofor. Nebudme hlúpymi, upriamenými a nevďačnými deťmi; odpovedzme celým srdcom na Jej láskyplné pozvanie, na Jej horúce za nás modlitby podobne úprimnou a horúcou modlitbou, aby sme vždy s láskou navštevujúc chrámy Jej mohli spievať: „Radujsa Radoste naša, pokryj nas ot vsjakaho zla čestnym Tvojim omoforom!“ „ V chrami stojašče slavy Tvojeja, na nebesi stojati mnim, Bohorodice, Dver nebesnaja, otverzi nam dveri milosti Tvojeja!“ Amiň

Podľa publikácie Počajeviskyj Listok spracoval jer. Marek Gubík

O Láске

Jeden starec povedal: „Získajme lásku. Lebo to je najhlavnejšie dobro. Pôst nič neznamená, ani nočné bdenie, ani žiadna námaha, keď pri tom chýba láska. Je predsa napísané: „Boh je láska“.

Svätí Otcovia hovoria, že diabol dokáže napodobniť všetko. Pôst – on nikdy neje. Nočné bdenie – on nikdy nespí. Nedokáže napodobniť iba pokoru a lásku. Vedme teda veľký zápas, aby sme v sebe mali lásku a nenávideli pýchu, kvôli ktorej bol diabol vyhnaný z nebies.

Láska k nepriateľom, to je to hlavné, čo odlišuje kresťanov od všetkých ostatných ľudí. Niektorí ľudia sa zlom chcú odvdčať za zlo, ale to zlo potom iba narastá. Zvíťaziť nad zlom je možné iba dobrom. Tak aj 12 apoštolov, ktorých Christos poslal do ohromného stáda vlkov – do pohanského sveta, zvíťazili nad ním svojou láskou. Keď ich Christos poslal, aby ohlasovali Evanjelium povedal: „Vtedy spoznajú, že ste moji učeníci, keď budete mať lásku medzi sebou“.

Keď medzi nami nie je láska, vtedy nie sme deťmi Christa, ale diabla, lebo vtedy v nás žije diabol, ktorý nás neustále nabáda k zlu. Apoštol Ján hovorí: „Ak niekto povie: „Milujem Boha a nenávidí svojho brata, je klamár.

Veď kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí“. Ktosi sa raz opýtal starca: „Ako to, že niektorí teraz zachovávajú namáhavé životné pravidlá, ale nedostávajú tú blahodať, ako pustovníci za starých čias? Starec odpovedal: „Vtedy bola láska a každý ťahal svojho blížneho hore. Teraz láska vychladla a každý tiahne svojho blížneho dole a preto nedostávame tú blahodať, ako dostávali oni“.

Starec Serapión raz prechádzal jednou egyptskou dedinou a uvidel nejakú prostitútku, ako stojí pred svojim domom a povedal jej: „Počkaj ma večer. Chcem k tebe prísť a stráviť s tebou túto noc.“ „Dobre otče“, odpovedala. Pripravila sa, prezliekla posteľ a čakala na starca. Keď nastal večer, starec k nej prišiel. Nič neniesol, vošiel do jej domu a hovorí: „Pripravila si posteľ?“ „Áno otče“, odpovedala. Zavreli dvere a boli iba sami dvaja. Starec povedal: „Počkaj trochu, najprv splním pravidlo, ktoré máme“. A starec začal modlitbou. Najprv sa začal modliť psalmy – žalal po žalme a prosil Boha za ňu, aby učinila pokánie a bola spasená a Boh ho vypočul. Tá žena sa s chvením postavila vedľa neho a modlila sa tiež. Keď starec skončil žalmy, žena padla na zem a starec začal hovoriť z pamäti apoštolské listy a po nejakom čase modlitbu ukončil. Žena pocítila ľútosť a poznala, že za ňou neprišiel kvôli hriechu, ale aby ju spasil a padla pred ním na kolena a hovorí: „Buď tak láskavý a doveď ma tam, kde sa budem môcť zaľúbiť Bohu“. Vtedy ju starec odviedol do monastiera, dal ju igumene a povedal: „Prijmi túto sestru, nenakladaj na ňu povinnosti, ako na ostatné sestry, ale daj jej, čo bude chcieť, a keď bude chcieť, nechaj ju odísť“. Po niekoľkých dňoch tá žena hovorí: „Ja som hriešnica, chcem ješť iba raz denne“. Po niekoľkých dňoch si zavolala igumenu monastiera a hovorí: „Pretože som Boha svojimi hriechmi veľmi zarmútila, buď taká láskavá, daj ma do kémie, zavri ju a podávaj mi len otvorom trochu chleba a prácu“. Igumena poslúchla a urobila tak, ako si žiadala. Tak sa táto žena – hriešnica, po zvyšný čas svojho života zaľúbila Bohu.

Tento príklad nám ukazuje, akú veľkú lásku mal tento starec k hriešnej žene. Mohol ju obísť tak, ako ju obchádzali všetci, ktorí nechceli vpadnúť do hriechu. On ju však neobišiel, ani s ňou nechcel hrešiť, práve naopak, chcel túto nešťastnú ženu zachrániť od večnej záhuby. Nezachránil ju len modlitbou, ale práve svojou veľkou láskou, ktorú mal. *jerej Mgr. Ján Pilko, PhD.*

Posmrtná spomienka

„V pokojišči tvojom Hospodi, idiže vsi svjatij, tvoji upočivajut, upokoj i dušu raba tvojeho...“

Dňa 6. septembra 2012, po ťažkej operácii srdca, vo veku nedožitých 75 rokov, v košickej nemocnici ukončil svoju pozemskú cestu dlhoročný vodič biskupského úradu v Michalovciach, brat JOZEF FERKO zo Zemplínskej Širokej.

Náš zosnulý brat Jozef sa narodil 15. septembra 1937 vo vtedajšej obci Rebrín a už od mladosti bol vychovávaný v pravoslávnej viere, čo rozhodlo aj pri jeho neskoršom povolání, keď nastúpil pracovať ako vodič osobného auta na Úrad eparchiálnej rady v Michalovciach, kde potom pracoval plných 42 rokov života. Okrem lásky k chrámu mal aj veľkú lásku k športu a to konkrétne k futbalu, ktorému sa aktívne venoval počas celého života a aj po odchode do dôchodku. Bol skromný, pracovitý a starostlivý manžel, otec a starý otec.

Posledná rozlúčka s nebohým sa konala dňa 8. septembra 2012, práve na chrámový sviatok Narodenia Presvätej Bohorodičky v jeho rodnej obci Zemplínska Široká, za účasti veľkého počtu veriacych, obyvateľov obce, známych a priateľov zo širokého okolia. Pohrebný obrad vykonal mitr. prot. Ladislav Bílý, kancelár ÚMR PC v Prešove, ktorý sa s nebohým rozlúčil a ocenil jeho dlhoročnú a obetavú prácu, mitr. prot. Ladislav Fedor, okresný arcidekan, mitr. prot. Štefan Horkaj, ktorý predniesol smútočnú kázeň, mitr. prot. Ján Choma, ktorý ako bývalý riaditeľ ÚER PC v Michalovciach, spomenul oddanosť zosnulého k sv. Pravoslávii a zodpovednosť, s akou sa venoval svojej práci, mitr. prot. Ján Hatrák a miestny duchovný, jer. Marek Gubík. Nech mu Všemohúci Hospod' za jeho vernosť a obetavosť v službe sv. pravoslávnej Cirkvi dá tiché odpočinutie v Kráľovstve Nebeskom. Vičnaja jemu pamjať.

Správca PCO Zemplínska Široká jer. Marek Gubík

PRAMEN

NATOLKO SME V CIRKVI, NAKOLKO V NÁS PRŮDI CHRISTOVA KRV

V súčasnej dobe, kvôli našej ľahostajnosti voči sv. viere v Hospodina nášho Isusa Christa, kvôli našej nespôsobilosti vnímať pôsobenie Jeho Božskej prozreteľnosti v našom živote, sme došli do toho, že môžeme povedať, že sme sa takmer úplne vzdialili od skutočného kresťanského života. (prepodobný Serafím Sarovský)

Sme, alebo nie sme v Cirkvi?

Ťažko definovať, ako sa nám podarilo sklznúť k tomu, že sme dnes stupeň duchovnej úrovne – cerckovnosti / necerkovnosti človeka začali vnímať podľa toho, či dotýčny vie, alebo nie, kedy, kde a pred ktorou ikonou treba postaviť sviečku, kedy sa žehnať a kedy nie... A keď ponad to ešte niekto ovláda bohoslužobný poriadok, typikon, taký je vskutku hodný najvyšších pochvál. Ale je to naozaj tak? Je možné, aby k tomu, že budem pravoslávny kresťanom stačí poznať cirkevný poriadok? Je možné Pravoslávie, a to znamená aj Christovo kázanie, Jeho spásonosnú misiu v tomto svete, znížiť na úroveň noriem správania alebo súboru pravidiel? A možno, to všetko – poznať pravidlá Cirkvi a byť členom Cirkvi, byť pravoslávny kresťanom, - sú dve rôzne veci? Ale vtedy vzniká otázka: „**ČO ZNAMENÁ BYŤ V CIRKVI?**“

Sme katechumeni alebo veriaci?

V ranokresťanskej dobe ľudia, ktorí prichádzali do chrámu a účastnili sa na živote Cirkvi, delili sa na dve skupiny - na katechumenov (ohlašených) a veriacich. Katechumeni boli nepokrstení ľudia, ktorí sa však pripravovali k prijatiu tajomstva Krstu. Tak, ako veriaci (tj. pokrstení, ktorí boli riadnymi členmi Cirkvi), počúvali Sv. Písma, ich výklad, kázne, modlili sa spolu s kresťanmi, učili sa kresťanskému spôsobu života a zbožnosti, no v určitom momente bohoslužby, tesne pred začiatkom Eucharistie (kedy veriaci prijímajú sv. dary Tela a Krvi Christa), títo ľudia museli opustiť chrám (por.: *Собрание древних литургий; 1874. Возглас диакона в армянской Литургии „Целуйте друг друга лобзанием святым, и те из вас, которые не могут причаститься сего божественного таинства, да выйдут за двери“ (Вып. 2.) Возглас в коптской Литургии св. Кирилла Александрийского - „непричащающиеся, изыдите“ (Вып. 3.)*. Vedeli, ako sa správať, poznali Sv. Písmo, poznali kresťanské modlitby, no neboli členmi Christovej Cirkvi. Bolo niečo, čo im ešte chýbalo a oddeľovalo ich od toho, aby sa mohli podieľať na sviatostiach, na tajomstvách Cirkvi. Ako svedčí apoštol Pavol, Cirkev – je Telo Christovo. A preto, aby sa stať verným verným, v prvom rade bolo potrebné prijať Krst a Myropomazanie, tj.

vstúpiť do Cirkvi a ponoriť sa do Christa. A po druhé, bolo potrebné stať sa účastníkom Christovho Tela, čiže Cirkvi. Aby sme sa však stali členom Cirkvi, nestačí len počuť alebo čosi vedieť o Christovi, potrebné je byť s Ním a v ňom, s Christom a v Christovi. **A PRETO NA OTÁZKU: „ČI SME, ALEBO NIE SME V CIRKVI?, MÔŽEME Kladne ODPOVEDAŤ IBA V PRÍPADE, ŽE V NÁS OZAJ PRŮDI CHRISTOVA KRV.**

Načo chodiť do chrámu?

Skúsili ste si niekedy dať odpoveď na túto otázku? Vela totiž od tejto odpovede závisí aj náš osobný vzťah ku chrámu, a vôbec, spoločenstvu veriacich.

Načo teda chodiť do chrámu? Aby sme v ňom získali spasenie? A je k tomu nevyhnutne potrebný chrám? A keď áno, akými prostriedkami v chráme dosiahnuť spásu? Možno cez modlitbu? Ale, či k tomu treba chrám? Veď modliť sa dá na každom mieste... Či možno sú k tomu potrebné špeciálne predpísané formuly, pred tou či onou ikonou, s určeným počtom sviečok a zapálených lampád? No, ale to možno robiť aj doma... Načo sa potom nedelú čo nedelú veriaci schádzajú v chráme? Aby sme dali odpoveď na túto otázku, v prvom rade je potrebné zamyslieť sa nám, prečo vôbec Christos prišiel na túto zem, prečo založil Cirkev, prečo poslal apoštolov zvestovať Evanjelium.

Dobre vieme, že od prvého pádu do hriechu našich prarodičov Adama i Evy je ľudský rod nakazený hriechom a táto smrtonosná rana sa s nami nesie z pokolenia na pokolenie. Čím ďalej, tým viac a viac náказа hriechu pokrýva a zožiera naše srdcia, a niet takého človeka, ktorý by netrpel touto chorobou. Christos nás však prišiel vyliečiť z tejto choroby. No akým spôsobom spásonosné udalosti, ktoré sa udiali 2 tisíc rokov nazad v Palestíne, sa môžu dnes dotknúť môjho života? Akým spôsobom, ja hriešny, môžem získať dar, ktorý dostali Christovi apoštoli a učeníci?

V súčasnej medicíne sa používa liečebná procedúra, pri ktorej sa človeku filtráciou, následným zachytením škodlivín a pridaním chýbajúcich pre život potrebných komponentov, mení jeho vlastná krv. Čosi podobné s nami koná Christos. 2 tisíc rokov nazad sa On sám, Jednorodný Boží Syn, vtelil a prijal naše človečenstvo. Očistil ho od hriechu, prekliatia a smrti, premenil ho a podáva nám ho v tajomstve Eucharistie. My, prijímajúc tento dar, - cez túto „duchovnú transfúziu“ - získavame možnosť zmeniť, napraviť svoj život., a uzdraviť našu ľudskú prirodzenosť. Takýmto spôsobom dostávame možnosť sa spasiť. A tak, v Cirkvi – v mystickom Christovom Tele, - sa dokonáva spasenie, prostredníctvom kajúcej premeny ľudského srdca, spojenej so svätými Christovými tajomstvami (por.: *Архиепископ Брюссельский и Бельгийский Василий; „Спасительное дело Христа на Кресте и в Воскресении“. - ЖМП, №2, 1973.*)

V ČASE PRIJÍMANIA (PRIČAŠČENIJA) SV. DAROV TELA A KRVI CHRISTOVÝCH CHRÁM PRESTÁVA BYŤ

JEDNODUCHO BUDOVOU, A STÁVA SA NEBOM NA ZEMI, A MY SA OCITÁME NIE NA NOVEJ, ČI INEJ, ALE NA TEJ ISTEJ TAJNEJ VEČERY, KTORÚ DOKONAL CHRISTOS SO SVOJIMI UČENÍKMI., VCHÁDZAME DO VEČERADLA A STÁVAME SA „SPOLUPRIČASTNÍKMI“ SV. APOŠTOLOV. LEBO NEPRINÁŠA SA ŽIADNA INÁ, ANI NOVÁ ŽERTVA, ALE MY HRIEŠNI SA CEZ EUCHARISTIU DOTÝKAME TAJOMSTVA VEČNOSTI V BOŽOM KRÁĽOVSTVE (por. *Иеромонах Иннокентий (Ивлев); В Церкви ли мы?*).

TAM, KDE NIETO PRIJÍMANIA, NIET ANI CIRKVI !!! A KDE NIET CIRKVI – NIET PRIJÍMANIA, A NAKONIEC ANI SPASENIA !!! Len si predstavte, čo sa stane, keby ste si zaviazali prst a tuho priškrtili – prv by zmodrel, odkrvil sa, a nakoniec odumrel. To isté sa deje i s tým, kto neprijíma zo životodárneho prameňa Eucharistie a tak sa pomaly postupne mení v chodiacu mŕtvolu. A čo keď takýchto neprijímajúcich v cirkevnom spoločenstve (farnosti, eparchii, miestnej cirkvi) je viac – ... štvrtina, ... polovica, ... či nedaj Bože, väčšina? Čo s takým neživým, mŕtvolne zapáchajúcim spoločenstvom?

Podobne sú na tom aj všetci tí, ktorí stoja mimo Cirkev – heretici, rozkolníci, sektári, hoci by aj každý deň lámali chlieb (tj. schádzali sa na Eucharistii). Cirkev je živý bohoľudský organizmus., k nemu sa možno priblížiť, zjednotiť sa s ním, ale nemožno ho nanovo založiť, tak ako nemožno chcieť od Christa, aby znova prišiel na zem, znova dokonal poslednú večeru a znova sa dal ukrižovať... Preto ich spoločenstva, ktoré

nemajú základ v Christovi, ale v ľudskom hriechu a pýche, nie sú Cirkvou, a tým ani nemôžu mať podiel na prijímaní spásonosných darov Tela a Krvi Christovej (por.: *Блаженный Августин; Прибавления к творениям св. Отцов, 1843.* „Кто не между членами Христовыми, тот не может иметь христианского спасения. ...нигде кроме православной католической Церкви, нельзя найти спасения“).

No čo je horšie – kolko pravoslávnych sa podobá týmto heretikom a sektárom, keď sami seba odlučujú od prijímania a následne od jednoty so spoločenstvom Cirkvi, neraz prikrývajú sa rúškom „ospravedlnenia“ zvaným pseudopokora.

A tak, poznať spamäti všetky dátumy sviatkov, cirkevné obyčaje a tradície, pravidiá a predpisy, a nebyť účastný Eucharistie – znamená len toľko, že sme ostali len pri chrámových dverách a napriek tomu všetkému sme stále mimo Cirkev. A možno práve v tejto chvíli sa v nás zrodila túžba po eucharistickom prijímaní, ... a možno otázka: „Ako často prijímať?“ Jedni hovoria, že stačí raz v roku, druhí zas, dva raz na rok, a ešte ďalší sa chvála Bohu posunuli k prijímaniu na veľké sviatky, no sv. otcovia nás nabádajú k ustavičnému prijímaniu. Ako to vlastne je, sa pokúsime hľadať odpoveď v pokračovaní v tejto téme, v ďalšom článku.

Na základe internetových zdrojov, preložil a spracoval jerej Dušan N. Tomko

NEKROLÓG

Nebohý duchovný otec, mitr. prot. Juraj LOVIČ, sa narodil 19. februára 1931 v Uliči, okres Snina. Bol synom Michala Loviča a Heleny Lovičovej, rod. Čokinovej. Pochádzal z ôsmich súrodencov. Základne vzdelanie nadobudol na základnej škole v rodnej obci, po ukončení ktorej pokračoval v stredoškolskom vzdelaní.

Na odporúčanie pravoslávneho duchovného začal študovať na Pravoslávnej Bohosloveckej fakulte v Prešove. Štúdium na tejto fakulte

ukončil v r. 1954. V tom istom roku, 25. júla 1954, prijal sv. tajinu manželstva s Helenou, rod. Bereščakovou z Gerlachova. Na spoločnej ceste životom vychovali dve deti - dcéru Natašu a syna Ivana.

Dňa 14. augusta 1954 prijíma z rúk vладыку Metoda, biskupa michalovského, chirotoniu na diakona v katedrálnom Chráme sv. Ducha v Michalovciach. O mesiac neskôr, 19. septembra, v tomto chráme tiež prijal z rúk vладыку Metoda, biskupa michalovského, chirotoniu na kňaza. 24. októbra 1954 bol ustanovený za správcu PCO Lukov, okres Bardejov.

Od 1. septembra 1961 bol ustanovený za správcu PCO Kojšov. Tu pôsobil do r. 1968, kedy 8. júla bol ustanovený za správcu PCO Falkušovce. 30. novembra 1996 bol na vlastnú žiadosť odvolaný z duchovenskej správy PCO Falkušovce a ustanovený za dočasného administrátora PCO Sklabina – Veľký Lom. V rozpätí r. 1996 – 1999 bol aj dočasným administrátorom PCO Čierna nad Tisou a PCO Veľké Kapušany. Na základe vlastnej žiadosti bol dňa 1. apríla 1999 exkardinovaný do zväzku duchovných Prešovskej eparchie. 15. marca 1999 bol znovu ustanovený za správcu PCO Kojšov a Gelnica.

Po ukončení pracovného zväzku s prešovskou pravoslávnu eparchiou sa vracia do Košíc a stáva sa dočasným administrátorom PCO Košice – Šaca. Po príchode nového správcu do tejto cirkevnej obce nebohý otec Juraj odchádza na zaslúžený odpočinok, počas ktorého bol stále nápomocný pri vykonávaní bohoslužieb a svätých tajín v PCO Košice.

Nebohý otec Juraj sa počas svojej duchovenskej činnosti nemalou mierou zaslúžil o generálnu opravu starého chrámu vo Falkušovciach, výstavbu nového chrámu a výstavbu farskej budovy v menovanej obci.

Za jeho duchovenskú činnosť mu bol v r. 1963 udelený titul dekan. O deväť rokov neskôr mu bol udelený titul protojerej a v r. 1987 za duchovenskú činnosť a rozvoj duchovného života v PCO Falkušovce mu bolo udelené právo nosenia mitry. Tieto vyznamenania boli nebohému otcovi Jurajovi udelené za vernú službu Bohu vo vinici Christovej svätou Pravoslávnu Cirkvou, ktorá dnes, a spoločne aj my s ňou, prosíme Všemohúceho Boha, aby prijal jeho dušu a za Jeho pozemský život mu daroval večnú a blaženú pamiatku.

Chrámový sviatok v Zemplínskej Širokej

V nedeľu, 9. septembra 2012, sa pri príležitosti chrámového sviatku „Narodenia Presvätej Bohorodičky“ konali na Pravoslávnej cirkevnej obci v Zemplínskej Širokej, za veľkej účasti veriacich z blízkeho aj širokého okolia, tradičné odpustové bohoslužby. Na týchto slávnostiach nás poctil svojou návštevou Jeho Vysokopreosviatenosť Juraj, arcibiskup michalovsko – košický, v sprievode svojho osobného tajomníka, archim. Serafima a o. arcidiakona Matúša Spišáka, ktorí slúžili spolu s mitr. prot. Jánom Hatrákom, prot. Miroslavom Janočkom, správcom PCO Michalovce, prot. Marekom Sedlickým, správcom PCO Lastomír, jer. Ivom Ozimaničom, správcom PCO Bežovce a miestnym duchovným, jer. Marekom Gubíkom. Počas kázne vладыka Juraj dojemne a zaujímavo vysvetlil a vyzdvihol dôležitosť a úlohu rodiny v živote Cirkvi. Po ukončení sv. liturgie, na ktorej pristúpilo k prijatiu sv. Eucharistie veľké množstvo detí aj veriacich, ktorí sv. Eucharistiu prijali z rúk vладыka Juraja sa konalo posvätenie nových ikon Presv. Bohorodičky a sv. Jána Bohoslova, ktoré doplnili Ukrižovanie v novovymalovanej predsieni chrámu, a ktoré za finančnej pomoci Obecného Úradu v Zemplínskej Širokej zabezpečil rodák z PCO Zemplínska Široká, MUDr. Miroslav Ščerbej. Po už tradičnom „myrovaní“ sa uskutočnil obchod okolo chrámu s čítaním Sv. Evanjelia, počas ktorého vладыka Juraj, spolu s duchovnými, slúžili panachýdu nad hrobom zosnulého vладыka Cyrila (Mučičku), ktorý je pochovaný pri chráme v Zemplínskej Širokej spolu s mnohými zakladateľmi nášho chrámu. Na záver sa všetkým prítomným poďakoval za účasť a modlitby, ako aj za finančné dary na rekonštrukciu farskej budovy miestny duchovný, jer. Marek Gubík. Vладыka Juraj vo svojej záverečnej reči vyjadril úprimné želanie, aby sme sa všetci v takom hojnom počte v zdraví zišli opäť aj na budúci rok. *Správca PCO jer. Marek Gubík*

POSVIACKA NOVÉHO KRÍŽA

V nedeľu, 16. septembra. 2012, sa v našom katedrálom chráme konala slávnostná archijerejská svätá liturgia, ktorá pripadla v čase poprázdnenstva sviatku Vozdviženija čestnaho kresta Hospodňa (Pozdvihnutie čestného kríža Hospodinovho). V túto nedeľu pripadlo aj slávenie sviatku sv. Ľudmily Českej, ktorej ikona a mošči boli počas liturgie vyložené uprostred chrámu spolu s ikonou a mošcami sv. Eufímie.

Liturgiu spolu s o. Miroslavom Janočkom, správcom katedrálneho chrámu, slúžil aj duchovný z olomoucko - brnenskej eparchie, ktorý bol spolu so svojou dcérou účastný na spoločných modlitbách. Vладыka svoje kázanie začal slovami: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje

ma“ (Mt 16, 24). Tieto slová sú úzko spojené so sviatkom kríža, a tiež so svätými pravoslávnej Cirkvi, ktorí svojim zbožným životom a láskou k Christu obetovali aj svoje životy. Mnohým svätým našej Cirkvi ponúkali život za to, že sa vzdajú Christa, ale oni radšej za Christa položili život. V kázni boli spomenuté aj životy svätých, ktorých ostatky a ikony sme mali počas liturgie v chráme.

Po liturgii sa všetci veriaci presunuli pred chrám, na miesto pred nový kríž, ktorý posvätil vладыka Juraj. Kríž dal zhotoviť o. Miroslav Janočko s rodinou. Nový kríž nahradil ten starý, ktorý bol presunutý na iné miesto vedľa chrámu. Christos posredi nas.

Autor a foto: Viliam Fencík

Viac na: pcomichalovce.orthodox.sk

V. VÝROČIE CHIROTÓNIE NÁŠHO ARCIBISKUPA JURAJA

V duchu osláv V. výročia biskupskej chirotónie sa niesla naša nedelňá liturgia, ktorú celebroidal Jeho Vysokopreosvietenosť JURAJ, arcibiskup michalovsko - košický.

Liturgický spev tentoraz znel v podaní Spevákkeho zboru z Moskvy, z chrámu Sv. Nikolaja čudotvorca v Kotelníkách, kde je Zastupiteľstvo Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku.

V závere liturgie sa k veriacim prihovril vladyka JURAJ, ktorý sa zamýšľal nad uplynulým päťročným obdobím svojej biskupskej služby. S jubileom vladyku pozdravil mitr. prot. prof. ThDr. Imrich Belejanič, CSC., správca farnosti a predstavený katedrálneho chrámu. Zažehnal vladykovi ešte mnoho rokov služby, aby Pán žehnal jeho úsilie, ktoré vynakladá pre dobro našej Cirkvi.

Aj touto cestou želáme nášmu vladykovi JURAJOVI mnoho síl, odhodlania a zdravia na Mnohaja i blahaja lita!
viac na: pcokosice.orthodox.sk

BLAHOŽELANIE

Dňa 17. septembra 2012, poďakovala Hospodu Bohu v kruhu svojich najbližších za krásnych **prežitých 70 rokov života sestra Anna Paľovčíková, rod. Vojníková** z Pravoslávnej cirkevnej obce Zemplínska Široká.

Pri tejto milej udalosti, dovoľte, sestra Anna, v mene Vašich najbližších a známych, zapriať Vám aj touto cestou veľa Božích milostí na každom kroku ďalšieho života – veľa zdravia, radosti z úspechov detí a vnúčat, pokoj z neba a ochranu Matky Božej.

Nech Všemilostivý Hospodin Boh Svojimi hojnými milosťami, drahá Anna, Vám odplatí Vašu vieru, lásku k blížnemu, k Jeho Cirkvi i Božiemu domu, ale takisto aj skúšky a neraz nie najľahšie okamihy, ktoré tiež dokáže život priniesť, kedy bolo a je potrebné pevne postaviť sa za pravoslávnu vieru – a to ste s milosťou Božou verne ustáli. Nech Vám Hospodin Boh preto žehná ďalšími mnohými i blahými rokmi v zdraví a pokoji, viere, nádeji a láske.

Spomínajúc v modlitbe: deti, vnúčatá a priatelia

Stredná odborná škola sv. Cyrila a Metoda,
Tehliarska 2, 071 01 Michalovce

Získali sme grant na medzinárodný projekt

Program celoživotného vzdelávania

„LIFE OF MINORITIES WITH US
OR ALONGSIDE US?“

v rámci akcie

COMENIUS - MULTILATERÁLNE
ŠKOLSKÉ PARTNERSTVÁ

Naša škola získala grant na medzinárodný multilaterálny projekt, ktorý bol podporený Národnou agentúrou Programu celoživotného vzdelávania a Európskou komisiou.

Projekt je zameraný na stimuláciu študentov, aby si uvedomili ich vlastnú kultúrnu identitu v spojenej Európe v koexistencii životného štýlu a kultúrnych hodnôt rôznych minoritných a majoritných skupín. Čaká nás veľa práce vo forme kultúrnej výmeny, ktorá bude zahrňovať semináre, pracovné workshopy, výstavy, divadelné predstavenia. K rozvíjaniu našich snáh prispeje výmena informácií, dokumentov, správ so žiakmi z partnerských škôl, ako aj samotné výmenné pobyty žiakov v partnerských krajinách.

Podakovanie

Pravoslávna cirkevná obec v Zemplínskej Širokej týmto vyjadruje podakovanie za finančnú podporu na rekonštrukciu farskej budovy cirkevným obciam, ktoré vypočuli našu prosbu a podali pomocnú ruku na dokončenie nášho diela. Naše volanie o pomoc a podporu doteraz vypočuli nasledovné cirkevné obce:

PCO Michalovce	v sume 300 €
PCO Šamudovce	v sume 60 €
PCO Lastomír	v sume 73 €
PCO Hažín	v sume 50 €

Za túto ich pomoc, ako aj za pomoc všetkých známych a Bohu známych darcov, vyslovujeme ešte raz srdečné ĎAKUJEME a prosíme všetkých, ktorým Boh požehnal a majú možnosť nám pomôcť, aby tak urobili a poslali svoje dary na č. účtu: 4272031001/5600 v Prima Banke.

Správca PCO a veriaci cirkevnej obce Zemplínska Široká

Projekt je rozdelený do ôsmich oblastí – oblasti kultúry minorít (identifikácia kultúry, grafické umenie, tradície a história, hudba, literatúra, národné rozprávky, záujmy a koničky, národná kuchyňa). Komunikačným jazykom je angličtina, čo prispeje k vyššej motivácii študentov o učenie sa tohto jazyka a rozvíjanie svojich komunikačných zručností.

Hlavnými tematickými oblasťami projektu sú: Boj proti rasizmu a xenofóbii, Kultúrne dedičstvo európskych krajín a ich etnických skupín.

Čo nás najbližšie čaká? Už v októbri sa chystáme do Turecka. V decembri budeme hostovať našich zahraničných partnerov a v jari sa chystáme do Grécka. No a potom nás čaká ešte Nemecko, Česko, Poľsko, Sicília a Maďarsko. Naše partnerstvo bude trvať dva roky.

Projekt bude rozvíjať a podporovať interkultúrnu kooperáciu medzi študentmi a učiteľmi s neustálou vyhlídkou do rozširujúcej sa Európy.

PRAMEŇ

PRAMEŇ - mesačník Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie. **Vydáva:** Eparchiálna rada Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach. **Šéfredaktor:** Bc. Dušan Tomko. **Členovia redakčnej rady:** prof. ThDr. Imrich Belejkanič, CSc., Mgr. Pavol Novák. **Grafická úprava:** SOŠ sv. Cyrila a Metoda Michalovce **Tlač:** Tlačiareň svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Vychádza v náklade 500 kusov. Uzávierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov. Za názory a postoje autorov príspevkov redakcia nezodpovedá. **Adresa redakcie:** PRAMEŇ, Úrad eparchiálnej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č.056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo EV 3912/09. ISSN 1336 - 2747. **Informácie pre prispievateľov na cirkevný tlač:** Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200. **Distribúcia:** mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie.